

dr Gerard Giełek. 1949.

Ogród w Rogalinie.

Rezydencja rogalińska położona jest na wysokim prawym brzegu doliny Warty, w okolicy lesistej, o urozmaiconej rzeźbie terenu. Pod samym stokiem wije się odnoga rzeki, za którą ciągnie się kilkusetmetrowy pas łąk i zalewisk, dochodzący do głównego koryta rzeki, zataczającego w tym miejscu łuk ku zachodowi.

Dawny kompleks zabudowań wiejskich mieści się na południowo-wschód od pałacu i posiada kształt regularnego prostokąta, typowy dla wsi folwarcznych, zakładanych w XVI i XVII wieku. Blżej rezydencji pałacu, na osi wjazdowej rozmieściły się parami zabudowania mieszkalne dawnej służby folwarcznej^{i stajen}, tworzące architektonicznie ukazujące wprowadzenie do ogromnego dziedzińca o wymiarach 70 x 200 m, w końcu którego wznosi się monumentalny zespół pałacowy.

Całość rezydencji obejmuje około 75 ha.

TC-OP-4257-45

Najstarszą częścią ogrodu regalińskiego jest jego część regularna. Nie znamy czasu jego powstania, ani też nazwiska twórcy i jedynie na podstawie analizy form można podjąć próbę określenia przynależności stylowej, tymbardziej że w przeciwieństwie do pałacu, ogród regularny posiada cechy założenia, które przetrwało w swym pierwotnym układzie bez większych oraz istotniejszych zmian. Zarówno dyspozycja terenu, jak i motywy dekoracyjne wskazują na szkołę francusko-holenderską z połowy XVII wieku, z okresu poprzedzającego sztukę Le Notre'a. Wskaźnikami tej przynależności jest zarówno prostota kompozycji, polegająca na jednoosiowym powiązaniu trzech zasadniczych elementów: pałacu + parteru + góry, jak i rozwiązanie kwadratowej płaszczyzny parteru,

- 4 -
TC-CP-4251-45

Ogród angielski zakłada prawdopodobnie Kazimierz Raczyński marszałek koronny i generał wielkopolski, który w r. 1770 przystępuje do przebudowy korpusu głównego a w 1782 wznosi galerie i oficyny.

TC-OR-4251-45 Znaczne zniszczenie parku przyniosła ostatnia wojna, podczas której wycięto wiele drzew, zaniedbano klomby, w części wschodniej parku urządzono boisko sportowe dla Hitlerjugend a wielki parter przed pałacem zaorano i zamieniono na plac ćwiczeń. Podjęte w roku ubiegłym studia i badania, a bieżącym roku prace konserwatorskie, stanowią pierwszy etap do przywrócenia właściwego waloru tego cennego, jako zabytek kultury polskiej, założenia.